

Komiteede Infopäev **2014-10-17**

Päevakava:

- EVS tegevustest 2014. aastal ja plaanidest lähitulevikus:
  - Info- ja turundusosakond – *Terje Paomets*
  - Standardiosakond – *Martin Merimaa*
- Standardimise huvipoolte kaardistamisest ja uute valdkondade peegeldamisest – *Liis Tambek*
- EVS-i hääle kujundamise poliitikast – *Lauri Pähklimägi*
- EVS Juhend 4. Muudatused juhendi uusversioonis – *Mihkel Siitam ja Triin Laur*
- Tunnustame tublisid standardijaid – *Martin Merimaa*
- Kohvi ja suupisted

Info- ja turundusosakonna tegemised 2014

Terje Paomets

Info- ja turundusosakonna juhataja

6055066

terje@evs.ee

Hetkevõimalused standardite soetamiseks/tutvumiseks

- Osta standardeid paberkandjal, elektroonselt üksikasutaja- ja serverilitsentsiga
- Osta *online* lugemisõigus standardite kollektsioonidele
- Osta *online* lugemisõigus isekomplekteeritavale kogule

- Kasutada standardite sirvimisteenust
- Küllastada standardite tasuta lugemispunkte
- Kasutada standardite infoteenust ja monitooringut

Uued võimalused standardi kasutajatele

- Standardite paketid e-poes
Nt. elektripaigaldised, keevitus, mänguväljakud
- E-poes rohkem infot standardi kohta:
Kehtima hakkamise kuupäev
Kehtetuks muutumise kuupäev
Eeldatav eestikeelse tõlke avaldamise kuupäev
Eeldatav uue versiooni ilmumise kuupäev
- E-poes uuenenud standardi detailinfo leht

Üritused

- Koolitused
  - ISO 9001:2008 Kvaliteedijuhtimissüsteem ja selle omal käel rakendamine
  - CE- märgistus ehitustoodetel
  - Euroopa Liidu nõuded - CE-märgistus ja standardid
- Meie poolt pakutavaid teenuseid tutvustav „Hommikukohv standarditega“
- Iga aastal oleme esindatud Eesti ehitab messil

Tulemas

- Online-kogude lugemisõiguse teenuse täiendus: sisselogimine mobiil-ID-ga
- Standardite kopeerimiskaitse tõhustamine nähtamatu vesimärgi lisamise näol
- Uus teenus: komplekteeritav standardite kogu koos uuendustega

Tänu tähelepanu eest

Standardiosakond 2014
- mis tehtud?
- mis tegemisel?

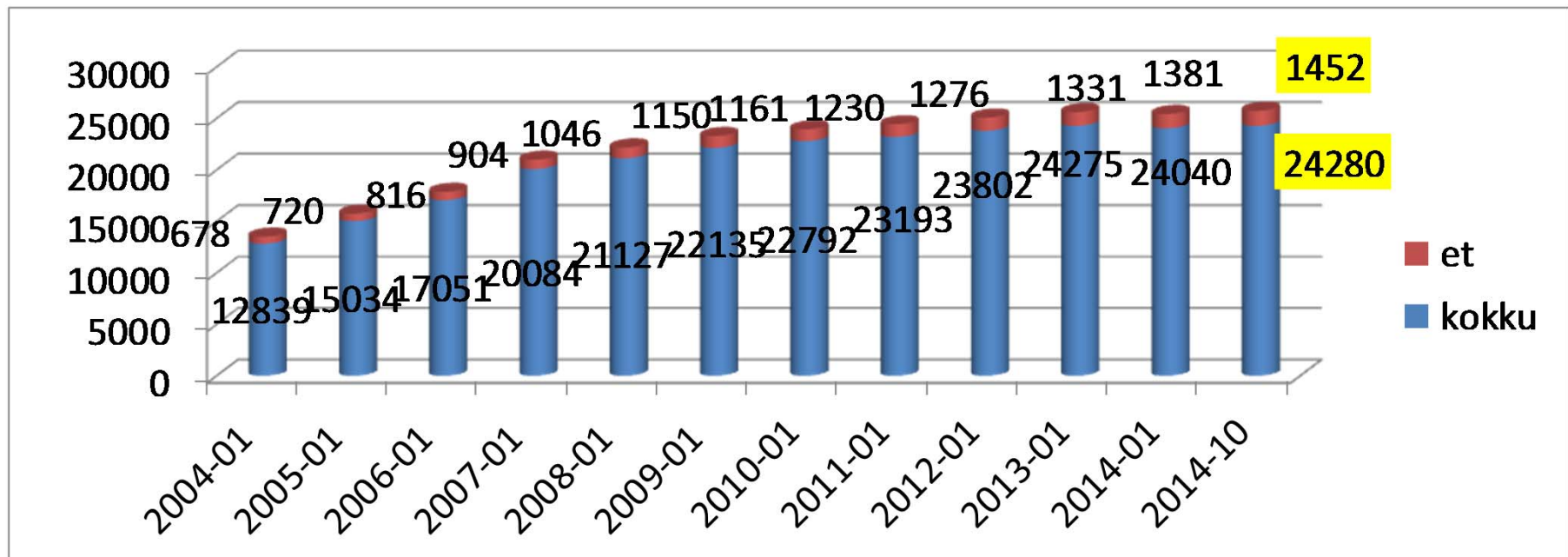
Martin Merimaa
standardiosakonna juhataja
martin@evs.ee
6055058

1. Standardite koostamise korraldamine

a) Euroopa standardite ülevõtt

- III kvartaliga avaldatud 829 uut EVS-ENi (2013.a 952)
- keskmine EVS-ENi avaldamise aeg ENi DAVist – 38 päeva (2013.a 31 p.)

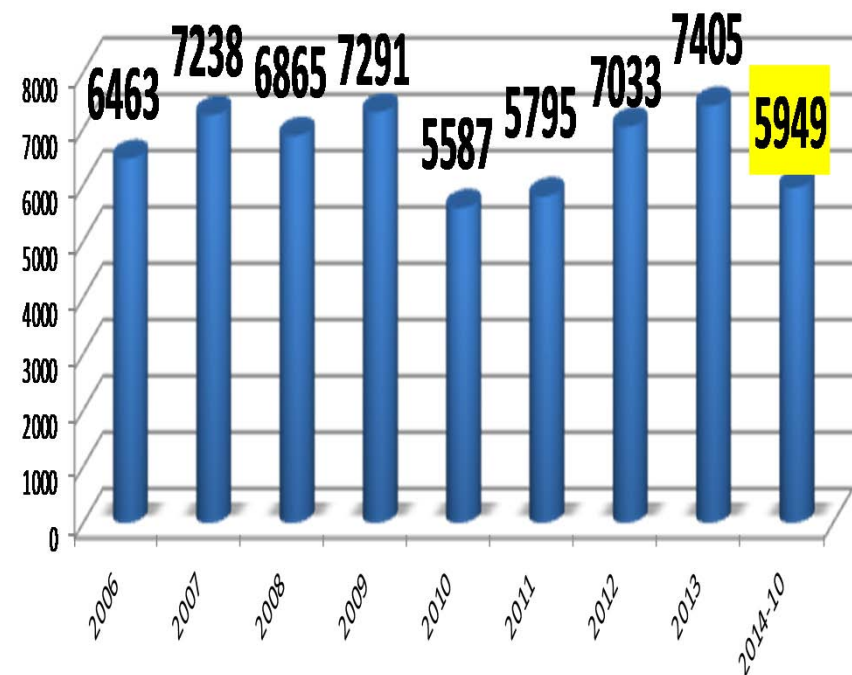
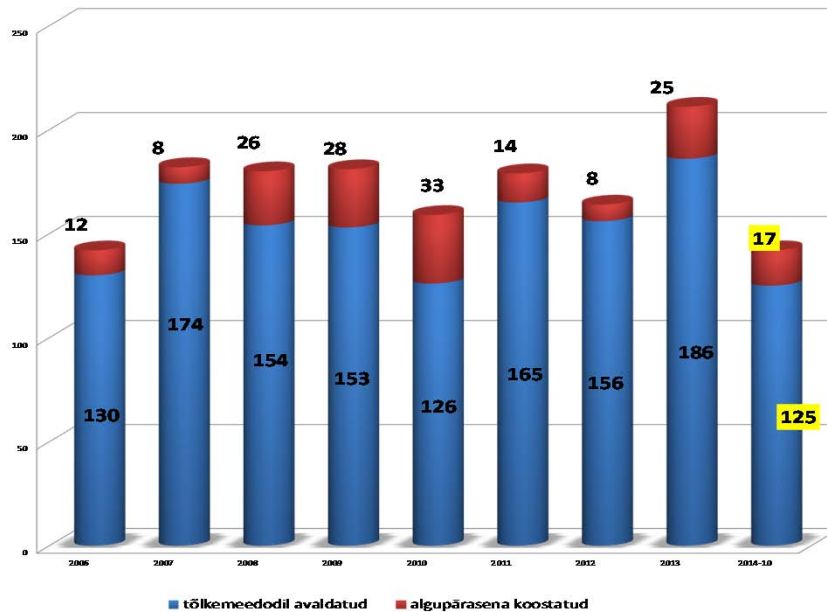
Kehtivate EVS standardite arv 24040 → 24280 (kasv 9 kuu lõikes +240; 2013.a +311)

sellest eestikeelsena: 1381 → 1452 (5,74% → 5,98%)

STO tegemised 2014

1. Standardite koostamise korraldamine

b) standardite tõlked, algupärased standardid;

Aasta lõpuks kavandatud veel 43 eestikeelse (sh 2 algupärase) standardi avaldamine mahus 1753 lk-d.

2. Komiteede asutamine/peatamine/lõpetamine (1/2)

EVS/TK 1 Toiduained
EVS/TK 2 Tsement ja lubi
EVS/TK 3 Telekommunikatsioonitehnika
EVS/TK 4 Infotehnoloogia
EVS/TK 5 Tuletõrje- ja päästevahendid
EVS/TK 6 Mööbel (peatatud)
EVS/TK 7 Betooni- ja betoonitooted
EVS/TK 8 Ehitiste tuleohutus
EVS/TK 9 Täitematerjalid
EVS/TK 10 Kiirabi- ja päästevahendid (lõpetatud)
EVS/TK 11 Meditsiiniseadmed
EVS/TK 12 Turvaline elukeskkond (peatatud)
EVS/TK 13 Ehituskonstruksioonide projekteerimine
EVS/TK 14 Ehitiste soojuslik toimivus
EVS/TK 15 Avatäited
EVS/TK 16 Raudtee
EVS/TK 17 Madalpinge
EVS/TK 18 Müüritis
EVS/TK 19 Kõrgepinge
alamkomitee "Ehitiste piksekaitse"
EVS/TK 20 Plaat- ja tükk-katusekattematerjalid
EVS/TK 21 Ehituslikud metallitooted
EVS/TK 22 Informatsioon ja dokumentatsioon
EVS/TK 23 Masinaohutus (lõpetatud)
EVS/TK 24 Valgus ja valgustehnika
EVS/TK 25 Trükitehnika (lõpetatud)
EVS/TK 26 Vesi ja veetehnoloogia (lõpetatud)
EVS/TK 27 Küte- ja ventilatsioon
EVS/TK 28 Välisõhu kvaliteet
EVS TK 29 Nanotehnoloogia

EVS/TK 30 Tehnosüsteemide soojusisoleerimine
EVS/TK 31 Teedeala
EVS/TK 32 Korstnad
EVS/TK 33 Juhtimissüsteemid
EVS/PK 34 Kvantitatiivne Struktuur-Aktiivsus analüüs (QSAR) (lõpetatud)
EVS/PK 35 Koristusteenused (lõpetatud)
EVS/TK 36 Kinnisvara korrashoid
EVS/TK 37 Kütuse ja määrdeainete kvaliteet
EVS/TK 38 Metroloogia
EVS/TK 39 Mänguasjad
EVS/PK 40 Kahjuritõrje teenuse osutamine
EVS/TK 41 Keevitamine
→ EVS/PK 42 Kanalisatsioon (lõpetatud)
→ EVS/PK 43 Hoone ehitusprojekt (lõpetatud)
EVS/TK 44 Elektromagnetiline ühilduvus
→ EVS/PK 45 Katuseehitusreeglid (lõpetatud)
Uued komiteed alates 2013-10:
EVS/PK 46 Arst-homöopaadi teenused
EVS/TK 47 Vee kvaliteet
EVS/TK 48 Veemajandus
EVS/TK 49 Ilu- ja isikuteenused
EVS/PK 50 Ehitusinformatsiooni modelleerimine (BIM)
EVS/PK 51 Lamekatused
EVS/PK 52 Tolliteenuste osutajate kompetentsinõuded
EVS/PK 53 Kvaliteetse ja jätkusuutliku ehitise elutsükkel
EVS/PK 54 Loomulik valgustus hoonetes

2. Komiteede asutamine/peatamine/lõpetamine (2/2)

Uued komiteed asutamisprotsessis:

- Smart grid
- külmatehnika ja külmasüsteemid

Proaktiivsem tegelemine uute valdkondadega:

- Uute Euroopa ja rahvusvaheliste initsiatiivide nähtavuse tõstmine;
- Standardimise huvipoolte kaardistamine, esindatuse parendamine;
- Seni kaasamata erialaliitude kaasamine;

3. Tõhustada meetmeid A-kõrvalekallete vajaduse väljaselgitamiseks standardites.

4. Ettepanekute kogumine TK-delt järgmiseks aastaks tööde osas, mille finantseerimist soovitakse taotleda MKM-ist:

- Info TK-dele novembri alguses;
- TK-de esimene sisend palutud novembri lõpuks
- 2015.a jooksul täiendavad kvartaalsed nimekirjad töödega
- Tööde valmimise ajad:
  - juuni '15, august '15, november '15 ja märts '16

5. EVS juhendite uuendamine:

- **EVS juhend 6:2013** – jõustus detsembris 2013
  - oluliselt täpsustatud komitee töökord, sh loobunud komitee põhikirja olemasolu nõudest;
  - uuendatud tehnilise komitee registreerimise avalduse vorm ja projektkomitee projektikirjelduse vorm;
  - sisse toodud komitee vaatejaliikme mõiste.
- **EVS juhend 2:2014** – jõustus oktoobris 2014
  - lisatud EVS-i intellektuaalomandi kaitse aluste lahenduste standarditesse kaasamise poliitikat kirjeldavad peatükid ja 2 uut lisapr
- **prEVS juhend 4** – *räägivad Mihkel ja Triin*
- **prEVS juhend 5**
  - Uustöötamise kavand arvamusküsitluse valmis aasta lõpuks

Juhendid asuvad: www.evs.ee»Standardimine»Standardi koostamisest huvitatule

6. Jätkata 2014 alustatud initsiatiividega

7. Uus EVS majasisene standardite infosüsteem

- EVSi töötajate standardite andmebaasi toimingute automatiseerimine

8. Standardikavandite kommenteerimisportaal

- Integreeritud www.evs.ee lehega;
- Tutvumiseks üldsusele (tasuta) nähtavad Eesti arvamusküsitlusel või kommenteerimisel olevad standardikavandid;
  - Komiteeliikmed saavad PDF-ina alla laadida
- Kommenteerimine võimalik läbi portaali või laadides kommentaarid MS Wordi alusel;
- Kasutusse 2014 detsembris?

[Tagasi EVS lehele](#)

[Standardkavandite
arvamusküsitlus](#)

[Tõlgete
kommenteerimine](#)

Leia standard

Kavandi otsing:

Otsi

Vali ICS Grupp

Vali seotud Eesti komitee

Nimetus	Arvamusküsitluse periood	ICS Grupp	Eesti tehniline komitee
CEN ISO/TR 15608:2013 Keevitamine. Juhised metalsete materjalide rühmitamiseks Welding - Guidelines for a metallic materials grouping system (ISO/TR 15608:2013)	28.06.2014 - 28.08.2014	01.020	EVS/TK-3

[Vasta/kommenteeri](#)

[Teavita mind standardi jõustumisest](#)

Sisukord

EESSONA.....	364	5.2.2	Paljude hinnangute teostamisel on suur osa välismõjude ja turusegmeni analüüsisist juba eelnevalt
SISSEJUHATUS.....	365		valmis ja ei vaja seetõttu uuesti tegemist. Siiski tuleb alati kontrollida selle ajakohasust. Hindamisruandes
1 KÄSITLUSALA.....	366		esitatakse turuanalüüs jaotises 5.2.1. esitatud osade kaupa.
2 NORMIVIITED.....	367	5.2.3	Turuanalüüsi abil tuvastatakse konkureerivad varad ja leitakse nende võrreldavus hinnatava varaga.
3 TERMINID, MÄÄRATLUSED JA SÜMBOLID.....	368	5.2.4	Turuanalüüs annab hindajale aluse võrreldavate varade ajaliseks kohandamiseks (ajaldamiseks)
3.1 Terminid ja määratlused.....	369		vastavalt turutingimuste muutustele, mis on toimunud võrreldavate varade müügi ja väärtuse kuupäeva
3.2 Sümbolid.....	370		vahelisel ajal.
4 PÕHIMÕTE.....	371	5.2.5	Turuanalüüs põhineb nii toimunud tehingutel kui ka müügipakkumistel, mis on hinnatava varaga
5 SEADMED.....	372		sarnased asukoha, vara liigi (kasutusotstarbe), suuruse, seisukorra, tehingu toimumise aja jms näitajate
6 PROOVIVÕTT.....	373		pooldest. Eesmärgiks on leida müügitehinguid, mille objektiks olev vara on hinnatava varaga võimalikult sarnane.
6.1 Proovivõtu eesmärk (2).....	374		Seejuures tuleb kontrollida, kas kogutud informatsioon on usaldusväärne ning turusituatsiooni kõige paremini
6.2 Proovivõtu omadused.....	375		iseloomustav.
6.3 Proovivõtu tingimused.....	376	5.2.6	Turuanalüüs sisaldab turu tunnusoonte osadeks jagamist ja segmenteerimist. Osadeks jagamine
7 DETEKTEERIMINE.....	377		eristab uurimisel oleva kinnisvara ülejäänust, jaotades turu väiksemateks eristatavateks alamgruppideks
8 MÕÖTMINE.....	378		piirkondade, kasutuse jms põhjal. Segmenteerimine eristab analüüsitava kinnisvara võimalikke kasutajaid
	379		ülejäänud rahvastikust vastavalt määratletud tarbijatunnustele.
	380	5.2.7	Kinnisvara hindamisel peab turuanalüüs näitama, kuidas nõudluse ja pakkumise vastastikune toime
	381		mõjutab vara väärtust ning andma aluse vara parima kasutuse kohta hinnangu andmiseks.
	382	5.2.7.1	Analüüs keskendub varadele, mida hinnatava vara võimalikud ostjad kõige tõenäolisemalt vaatleksid.

Esita sõna kommentaar

rida 373

[5.2 Turuanalüüs](#)

Kommentaari liik

üldine

tehniline

toimetusslik/keeleline

B **I** **U** **P**

Lae kommentaar siitina

Tagasi

Tuhjenda väljad

Salvesta

Täna!

Standardimise huvipoolte kaardistamine ja uute valdkondade peegeldamine

Komiteede infopäev 2014

Liis Tambek
standardimiskoordinaator

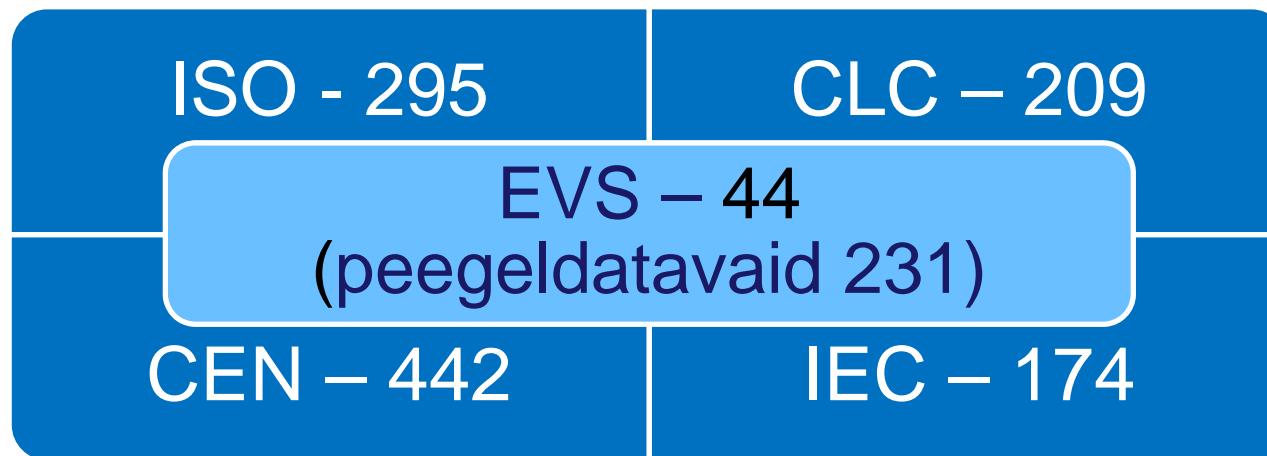
liis@evs.ee

605 5056

17.10.2014

Miks kaardistada ja peegeldada?

- Standarditavate valdkondade arvu suurenemine Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil.

- Puudulik info:
  - huvigruppide vajadustest ja huvist;
  - võimalusest osaleda standardimises (protsessist).

Püstitatud eesmärk ja ülesanded

Eesmärk → *Luua proaktiivne süsteem standardimisvaldkondade paremaks peegeldamiseks ja kaasatuse suurendamiseks.*

Ülesanded:

- Kaardistada huvigruppide esindatus registreeritud aktiivsetes komiteedes.
- Tuvastada erialaliidud, kes ei ole standardimisse kaasatud.
- Tutvustada võimalust osaleda standardimises.
- Kajastada laiemalt uusi asutamissettepanekuid.

Seni tehtu ja edasised tegevused I

Esindatus komiteedes (44):

- Huvigruppide liigitamisest:
  - VKE-de eristamine;
  - standardeid rakendavad ettevõtted eraldi;
  - vabaühendused (keskkonna-, tarbijakaitse, jt).
- Kõige vähem on esindatud keskkonna- ja tarbijakaitse grupid (1).
- Riigi esindatust (32) – edendada ministeeriumide osalemist (18).
- Osalemise propageerimine ministeeriumitele 2014.a . lõpp - 2015. a. algus.

Seni tehtu ja edasised tegevused II

Ühenduste kaardistamine ja osalemise tutvustamine:

- Esmatähtsaid organisatsioone 211, neist:
  - 55-le otsepöördumine;
  - 41-le üldine standardimistegevusi tutvustav kiri;
  - 42 osas täpsustatakse ühenduse tegevusala ja eesmärke selgitamiseks pöördumise viis.
- Vahekokkuvõtte novembris.

Asutamissetpanekutest teavitamine:

- Kirjeldatud on protsess – jätkub uudiste edastamine, lisandub aktiivsem kaardistamine.

Täna tähelepanu eest!

*EV*S-i hääle kujundamise poliitika

Komiteede infopäev 2014

Lauri Pähklimägi
standardimiskoordinaator

lauri@evs.ee

605 5069

17.10.2014

Ülevaade

- Hääletuskohustus
- Hääletuspõhimõtted
- Millele pöörata tähelepanu hääletussisendi juures

Hääletuskohustus

- EVS on CENi ja CENELECi täisliige
  - EVS-il kohustus hääletada kõik Euroopa tasandil ametlikel hääletusprotseduuridel olevad standardikavandid, sh võimalus tekste kommenteerida

- EVS on ISO täisliige ja IEC liitunud liige

- P-liikmena TC/SC töös osaledes kohustus hääletada

*EVS/TK esimees/sekretär
hääletab*

- *Uute standardite koostamisettepanekud (NP)*
- *Komitee kavandid (CD)*
- *Arvamusküsitluse kavandid (CDV)*

EVS hääletab vastavalt TK sisendile

- *standardite lõppkavandid (DIS/FDIS)*
- *Perioodilise ülevaatuse (SR) kavandid*

- 2013 maist ISO/IEC Directives Part 1 uuenemisega on täisliikmetel kohustus osaleda 80 % komiteesisestes hääletustes. Mittetäitmisel hoiatus ja 1 a. vaatlejaliikmeks.

Põhimõtted

- Koordinaatorid küsivad komiteedelt sisendeid ametlikel hääletusprotseduuridel olevate dokumentide kohta
  - Vastuse saamisel hääletamine vastavalt sisendile
  - Vastuse mittesaamisel hääletatakse „erapooletu“
- Sisend arvamusküsitlusel olevale Euroopa kavandile
  - võimalik vastuvõtmine Euroopa standardiks,
  - toimetustlikke laadi kommentaarid,
  - tehnilist laadi kommentaarid,
  - rahvuslik õigusaktidest tulenev kõrvalekalle,
  - rahvuslik tehniline või majanduslik kõrvalekalle.
- Sisend formaalsel hääletusel olevale Euroopa kavandile
  - poolt,
  - vastu,
  - erapooletu.

Millele pöörata tähelepanu hääletussisendi juures

- Kaasatud on kõik komitee liikmed, sõnastatakse ühine hääletussisend
- Arvamusküsitlusel olevate kavandite kohta on eriti oodatud komitee liikmeks oleva ministeeriumi ja allasutuste seisukoht – huvipooled võivad kokku leppida midagi, mis ei lähe riigi vaatega kokku
- A-kõrvalekallete vajadus – sisend ministeeriumilt – et ei tekiks olukorda, kus standard on õigusaktiga vastuolus
- Kas kasutatud IPR (intellektuaalomandi kaitse) aluseid lahendusi – EVS-i teavitamine võimalike patentide selgumisel

- A-kõrvalekalded (A-deviations) - erisused, mis tulenevad Eesti õigusaktidest
  - A-kõrvalekalded kehtivad vastavates maades standardi nõuete asemel kuni tühistamiseni
  - A-kõrvalekalde vajaduse peaks välja selgitama ministeerium, kuna ametnikud on eeldatavasti enda valdkonna õigusaktidega kõige paremini kursis
  - Tuleb esitada täpne viide õiguslikule alusele (seadusele, määrusele) ja lisada põhjendused nõude kohta

Täna kuulamast!

EVS Juhend 4

Muudatused juhendi uusversioonis

Komiteede infopäev 2014

Mihkel Siitam

standardimiskoordinaator

mihkel@evs.ee

605 5068

17.10.2014

Peamised muudatused 2011 vs 2014

- Eestikeelsete dokumentide vormistuses võetakse kasutusele uus font Cambria.
- Parandatud on peatükkide liigendust.
- Muudetud on standardite Eesti eessõnasid (muudatused lausete järjestuses, algupärastele dokumentidele lisatud võimalikest patendiõigustest teavitav lause jne).
- Täpsustatud on viitamist standardisarjale, netidokumentidele ja lisatud näiteid kirjanduse loetelu viidete kohta.
- Täiendatud on jaotisi graafilise informatsiooni ja tabelite kohta (nt kuidas tähistada mitmel leheküljel asuvat tabelit/joonist jne).
- Lisandunud on uued tõlkesoovitused.

Uue fondi kasutuselevõtt (lisa A)

- Kasutusele võetakse uus font Cambria (praegu Arial).
  - Tavateksti fondi suurus on 11 punkti (praegu 10)
  - Märkuste fondi suurus on 10 punkti (praegu 9)

See juhend kirjeldab Eesti standardite ja standardilaadsete dokumentide ülesehitust.

See juhend kirjeldab Eesti standardite ja standardilaadsete dokumentide ülesehitust.

Juhendi liigendus

- Muudatuse vormistus on nüüd peatüki 5 („Standardi vormistus“) osa. Varem oli see eraldi peatükk.
- Standardiparandusi puudutavat peatükki (ptk 6) on täiendatud:
  - Kirjeldatud on standardiparanduse tähise moodustamist;
    - EVS-EN 456:XXXX/AC:XXXX
  - Täpsustatud on paranduse sisse viimist põhistandardisse.

Täiendatud Eesti eessõna (lisad F–J)

- Nüüd kirjutatakse vaid ICS-grupi number.
  - ICS 35.040; 75.180.10
- Hinnagruppi ja võtmesõnu enam ei kirjutata.
- Algupärastele dokumentidele on lisatud võimalikest patendiõigustest teavitav lause (IPR Policy on Patent, CEN/CENELEC Guide 8):
  - „Standardi mõni osa või mõni standardis kirjeldatud lahendus võib olla patendiõiguse subjekt. EVS ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise eest.“

Viitamise täpsustamine (4.9 ja 4.14)

- Täpsustatud on viitamist standardisarjadele, netidokumentidele, ja lisatud näiteid kirjanduse loetelu viidete kohta.
  - IEC 60079 (kõik osad). Explosive atmospheres
  - Tervise Arengu Instituudi põhimäärus (23.04.2003) RTL 2003, 52, 774; viimati muudetud 12.09.2008 nr 50. URL (kasutatud september 2008) <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13027831>
  - Lind, S. (2006). Kutseõppeasutuste kvaliteeditegevuse uuring, URL (kasutatud september 2008) <http://www.innove.ee/ee/?p=750>
  - Bradley, P. (2004). The advanced internet searcher's handbook. 3rd ed. London: Facet Publishing

Joonised ja tabelid (5.4 ja 5.5)

- Täpsustatud on mitmel leheküljel asuvate jooniste ja tabelite esitust.
- Kui kõik tabelis olevad ühikud on samad, tuleb tabeli ülemisse paremasse nurka kirjutada nt „Mõõtmed millimeetrites“.

Uued tõlkesoovitused (lisa B)

- Täiendatud on lisa B tõlkesoovitusi, sh:
  - peatükkide ja jaotiste pealkirjade osas;
  - on lisatud normiviidete peatüki tüüplausete erinevaid variante;
  - on lisatud tõlkesoovitus rahvuslikke eritingimusi puudutava tüüplause kohta;
  - on lisatud tõlkesoovitus A-kõrvalekallet puudutava tüüplause kohta.

Küsimused-vastused

Komiteeliikmete tunnustamine!

Hanno Pangsepp

Marika Urke

Taivo-Ahti Adamson

Dan Bogdanov